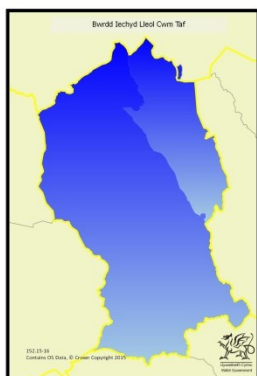

PROFFIL BWRDD IECHYD CWM TAF

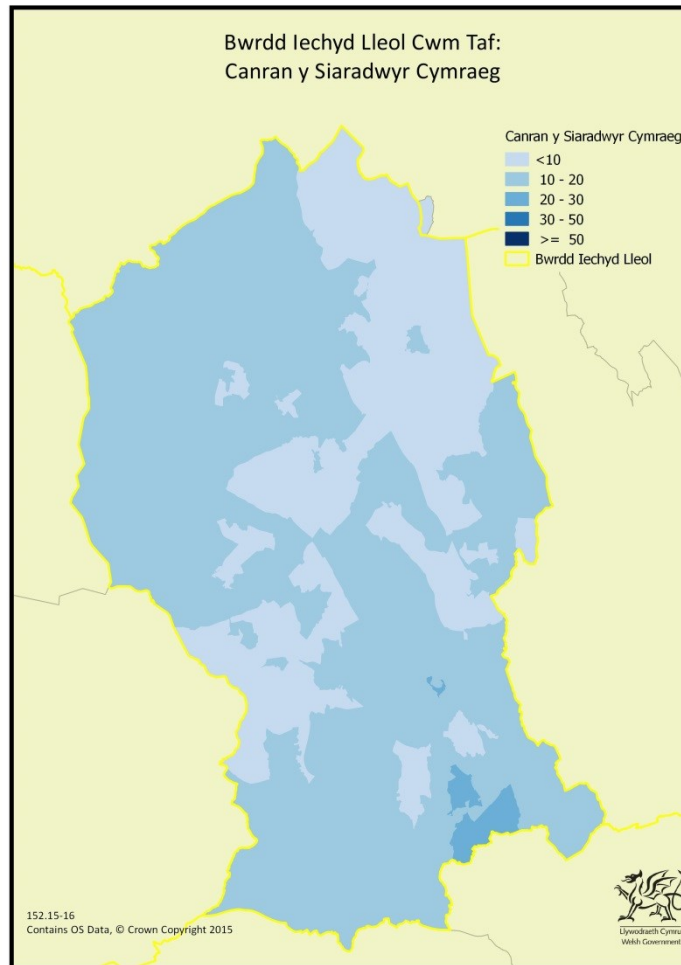
Mae Bwrdd Iechyd Cwm Taf yn cwmpasu dau awdurdod lleol:

- Merthyr Tudful
- Rhondda Cynon Taf

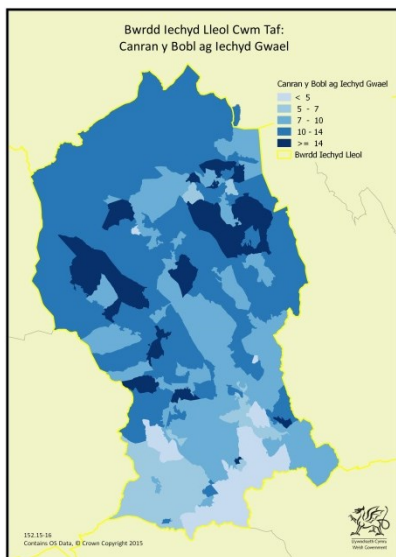
Mae ganddo arwynebedd o 540 km² a dwysedd poblogaeth o 550 o bobl/km².

Tabl 1
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Cwm Taf

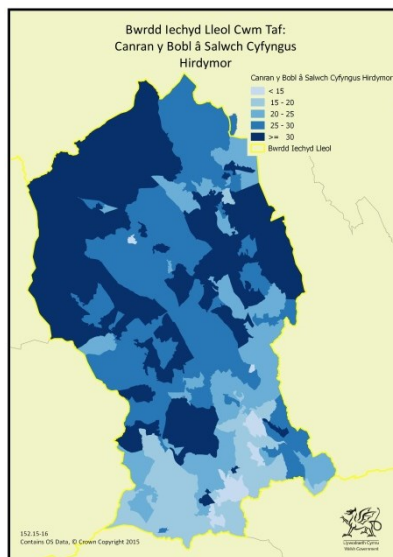
Bwrdd Iechyd Cwm Taf	
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	296,000
nifer y siaradwyr Cymraeg	32,800
canran y siaradwyr Cymraeg	11.6%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	41%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	41%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	2%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	4%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	16%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	12%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	23,500
y ganran 75 oed neu drosodd	7.9%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	5.5%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	5.8
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	0.8
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	7.6
Deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	11.8
nifer y fferyllwyr cymunedol	77
nifer yr ymarferwyr offthalmig	71
nifer y bydrwagedd	197
nifer yr ymwelwyr iechyd	115
nifer y nyrsys ardal	124
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	26.1%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	4.5%
y ganran sydd ag iechyd gwael	9.9%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	4.0%

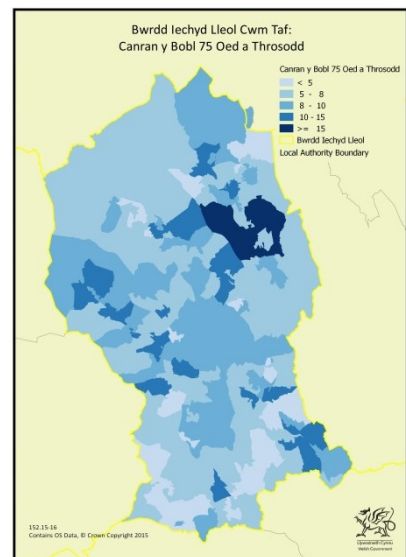
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 2

**Crynodeb o ystadegau ar gyfer Awdurdodau Lleol sy'n gwneud i fyny
Bwrdd Iechyd Cwm Taf**

	Rhondda Cynon Taf	Merthyr Tudful
poblogaeth	225,600	56,600
Nifer o siaradwyr Cymraeg	27,800	5,000
% of o siaradwyr Cymraeg	12%	9%
% o Siaradwyr Cymraeg sy'n rhugl	44%	24%
... siarad Cymraeg bob dydd	43%	28%
Pobl gyda SCH	26%	27%
% o bobl gyda iechyd gwael	10%	11%
% o bobl oed 75 a drosodd	8%	8%
% o bobl gyda SCH ac sy'n gallu siarad Cymraeg	5%	4%
% o bobl gyda iechyd gwael ac sy'n gallu siarad Cymraeg	4%	3%
% o blant oed 3 i 15 ac sy'n gallu siarad Cymraeg	31%	23%
% o bobl oed dros 75 ac sy'n gallu siarad Cymraeg	6%	5%
nifer y meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	no dim data ar lefel is na bwrdd iechyd lleol	
nifer y meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg		

Tabl 3

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn proffesiynau iechyd amrywiol, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Cwm Taf, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		352	37	10.5%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		241	16	6.6%
ymarferwyr meddygol		380	41	10.8%
seicolegwyr		28	6	
fferyllwyr		42	7	
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		1	0	
ymarferwyr deintyddol		65	11	16.9%
radiograffwyr meddygol		87	14	16.1%
podiatryddion		46	4	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		92	10	10.9%
ffisiotherapyddion		99	14	14.1%
therapyddion galwedigaethol		106	10	9.4%
therapyddion lleferydd ac iaith		28	11	39.3%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		36	5	
nyrsys		3,173	267	8.4%
bydwragedd		166	21	12.7%
parafeddygon		108	4	
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi		0	0	
technegwyr fferyllol		43	1	
technegwyr meddygol a deintyddol		73	8	
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall		56	9	
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig		915	56	6.1%
nyrsys ategol a chynorthwyol		1,572	107	6.8%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)		135	9	
nyrsys deintyddol		243	23	9.5%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Mae'r data ar gyfer yr awdurdodau lleol sy'n ffurfio Bwrdd Iechyd Cwm Taf i'w gweld yn nhablau 4 a 5.

Tabl 4

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn proffesiynau iechyd amrywiol, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Rhondda Cynon Taf, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		291	32	11.0%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		192	13	6.8%
ymarferwyr meddygol		292	33	11.3%
seicolegwyr		23	6	
fferyllwyr		35	6	
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		1	0	
ymarferwyr deintyddol		51	10	19.6%
radiograffwyr meddygol		77	14	18.2%
podiatryddion		38	3	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		73	9	
ffisiotherapyddion		83	13	15.7%
therapyddion galwedigaethol		78	7	
therapyddion lleferydd ac iaith		22	11	50.0%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		31	5	
nyrsys		2,434	227	9.3%
bydwragedd		134	18	13.4%
parafeddygon		72	3	
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi		0	0	
technegwyr fferyllol		27	1	
technegwyr meddygol a deintyddol		56	7	
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall		43	9	
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig		722	50	6.9%
nyrsys ategol a chynorthwyol		1,183	88	7.4%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)		99	7	
nyrsys deintyddol		198	22	11.1%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Tabl 5

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn proffesiynau iechyd amrywiol, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Merthyr Tudful, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		61	5	
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		49	3	
ymarferwyr meddygol		88	8	
seicolegwyr		5	0	
fferyllwyr		7	1	
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		0	0	
ymarferwyr deintyddol		14	1	
radiograffwyr meddygol		10	0	
podiatryddion		8	1	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		19	1	
ffisiotherapyddion		16	1	
therapyddion galwedigaethol		28	3	
therapyddion lleferydd ac iaith		6	0	
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		5	0	
nyrsys	739	40	5.4%	
bydwragedd	32	3		
parafeddygon	36	1		
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	0	0		
technegwyr fferyllol	16	0		
technegwyr meddygol a deintyddol	17	1		
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	13	0		
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	193	6		
nyrsys ategol a chynorthwyol	389	19	4.9%	
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	36	2		
nyrsys deintyddol	45	1		

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Mae yna 1,909 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs) yng Nghymru, pob un â phoblogaeth gyfartalog o tua 1500.

Mae tabl 6 yn nodi rhifau a chanrannau'r LSOAs ar gyfer pob bwrdd iechyd lle mae dros hanner o'r boblogaeth yn siarad Cymraeg a lle mae dros 1 o bob 5 yn siarad Cymraeg.

- Does dim un LSOA yn ardal bwrdd iechyd Cwm Taf lle mae dros hanner y boblogaeth yn siarad Cymraeg.
- Mae dros 1 o bob 5 o'r boblogaeth yn siarad Cymraeg mewn 3 y cant o'r LSOAs yn ardal bwrdd iechyd Cwm Taf.

Tabl 6

Betsi Cadwaladr	Powys	Hywel Dda	Abertawe Bro Morgannwg	Cwm Taf	Aneurin Bevan	Caerdydd a'r Fro
99 LSOA	3 LSOA	75 LSOA	4 LSOA	0 LSOA	0 LSOA	0 LSOA
â phoblogaethau lle'r oedd dros hanner yn siarad Cymraeg, sef						
23%	4%	33%	1%	0%	0%	0%
o'r 423 LSOA	o'r 79 LSOA	o'r 229 LSOA	o'r 327 LSOA	o'r 190 LSOA	o'r 368 LSOA	o'r 293 LSOA
AC ROEDD GAN						
204 LSOA	18 LSOA	173 LSOA	27 LSOA	6 LSOA	0 LSOA	10 LSOA
boblogaethau lle'r oedd dros 1 o bob 5 yn siarad Cymraeg, sy'n						
48%	23%	76%	8%	3%	0%	3%
o'r holl LSOAs yn y bwrdd iechyd						

Mae tabl 7 yn dangos y lefelau uchaf ac isaf o siaradwyr Cymraeg ar gyfer yr awdurdodau lleol yn ardal bwrdd iechyd Cwm Taf. Defnyddiwyd cyfartaleddau setiau 10 LSOA fel na fyddai canlyniadau un neu ddau LSOA â lefelau anghyffredin o uchel neu isel o siaradwyr Cymraeg yn creu darlun camarweiniol.

Tabl 7

canrannau cyfartalog 10 LSOA â'r ...		
... lefelau uchaf ...	... lefelau isaf ...	
... o siaradwyr Cymraeg		
Rhondda Cynon Taf	20%	7%
Merthyr Tudful	11%	6%